Дата: 07.12.2022

Клас: 8-Б

Тема: Стандартний вигляд числа

Мета: сприяти засвоєнню учнями змісту понять «стандартний вигляд числа», «порядок числа»; сформувати вміння застосовувати вивчені поняття для запису даного числа у стандартному вигляді і визначення його порядку. Розвивати розумову активність, логічне мислення, інформаційну компетентність учнів, використовуючи міжпредметні зв'язки математики з біологією, географією, хімією, фізикою.

Хід уроку

У науці та практиці для короткого позначення великих значень величин або дуже малих використовують степінь числа 10.

Наприклад, відстань від Землі до Полярної зірки приблизно дорівнює 4 470 000 000 000 000 км або 4,47 • 10^{-5} км. Маса Сонця дорівнює 1 990 000 000 000 000 000 000 000 000 кг або 1,99 • 10^{30} кг.

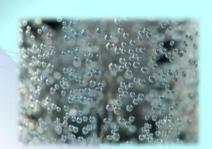

Степінь числа у хімії

 Діаметр молекули води
Маса електрона дорівнює

2,8·10⁷ мм

становить 9,1 · 10⁻³¹ қг

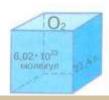
Степінь числа у астрономії

▶ Відстань від Землі до найближчої після Сонця зорі L Центавра дорівнює 4,1 · 1013 KM

Планета Земля існує 4,2 · 10° років

Степінь числа у біології

Маса пташки қолібрі дорівнює 1,7·10³кг

Найбільший звір фауни України зубр, його маса становить 1,2·10³ қғ

Нині водою Дніпра користується 70% населення України. Через господарську діяльність людини триває інтенсивне забруднення підземних вод. У Дніпродзержинську — стічними водами хімічної та металургійної промисловості. У листопаді 2003 року Київрада заснувала День Дніпра «з метою донесення до людей проблеми сучасного екологічного стану Дніпра». Відзначається День Дніпра у Києві в першу суботу липня і пов'язується зі святом Івана Купала.

Вигляд чисел, які ви бачили на слайдах називається стандартним виглядом числа. Наша мета сьогодні: навчитись записувати числа в стандартному виді, а на наступних уроках виконувати дії з числами, записаними в стандартному виді та переводити одні одиниці вимірювання в інші.

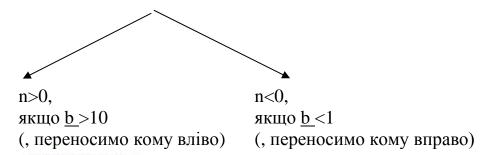
Стандартним виглядом числа називають його запис у вигляді добутку $a \cdot 10^n$, де $1 \le a < 10$, n — ціле число.

$$b=a\cdot 10^n$$
, $1\leq a<10$

Показник степеня n називають порядком числа, записаного в стандартному вигляді.

Алгоритм запису числа в стандартному вигляді

- 1. Поставити кому в числі <u>ь</u> так, щоб в цілій частині була одна цифра відмінна від нуля.
- 2. Порахувати кількість цифр на які змістилась кома.
- 3. Визначити знак порядку числа n:

Приклад 1. Подайте число 272 000 у стандартному вигляді.

Розв'язання. У даному числі поставимо кому так, щоб у цілій частині була одна цифра, відмінна від нуля. У результаті матимемо 2,72. Комою відокремили 5 цифр праворуч, чим зменшили дане число у 10^5 разів. Отже, $272\ 000 = 2,72 \cdot 10^5$.

Відповідь. 2,72 · 10⁵.

Приклад 2. Подайте число 0,00013 у стандартному вигляді.

Розв'язання. У даному числі перенесемо кому на 4 знаки праворуч, матимемо 1,3. При цьому число збільшили у 10^4 разів (на 4 порядки). Отже, $0,00013 = 1,3 \cdot 10^{-4}$.

Відповідь. 1,3 · 10⁻⁴.

Приклад 3. Виконайте дію і подайте результат у стандартному вигляді:

1)
$$(5,7 \cdot 10^8) \cdot (3,6 \cdot 10^{-2});$$
 2) $(2,1 \cdot 10^7) : (4,2 \cdot 10^{-3}).$ Poss'язання.

1)
$$(5,7 \cdot 10^8) \cdot (3,6 \cdot 10^{-2}) = (5,7 \cdot 3,6) \cdot (10^8 \cdot 10^{-2}) = 20,52 \cdot 10^6 = 2,052 \cdot 10^1 \cdot 10^6 = 2,052 \cdot 10^7;$$

2)
$$(2,1\cdot 10^7): (4,2\cdot 10^{-3})=\frac{2,1\cdot 10^7}{4,2\cdot 10^{-3}}=\frac{2,1}{4,2}\cdot \frac{10^7}{10^{-3}}=$$

 $= 0.5 \cdot 10^{10} = 5 \cdot 10^{-1} \cdot 10^{10} = 5 \cdot 10^{9}.$

Відповідь. 1) $2,052 \cdot 10^7$; 2) $5 \cdot 10^9$.

Приклад 4. Знайдіть суму $2,3\cdot 10^4 + 3,7\cdot 10^3$ та запишіть результат у стандартному вигляді.

Розв'язання. Маємо два доданки різних порядків.

$$2,3 \cdot 10^4 + 3,7 \cdot 10^3 = 2,3 \cdot 10^4 + 3,7 \cdot 10^4 \cdot 10^{-1} = 10^4(2,3 + 3,7 \cdot 10^{-1}) = (2,3 + 0,37) \cdot 10^4 = 2,67 \cdot 10^4.$$

Відповідь. 2,67 · 104.

Домашне завдання:

Опрацювати параграф 11 № 346, 353, 359

346. Подайте число у стандартному вигляді:

- 1) 50 000;
- 2) 470 000;
- 3) 5 030 000; 4) 975;

- 5) 32,5;

- 9) 0,43;

- 6) 409,1; 7) 12900,5; 8) 87,08; 10) 0,00017; 11) 0,00004; 12) 0,90807.

353. Виконайте множення та подайте результат у стандартному вигляді:

- 1) $(1,2 \cdot 10^{-8}) \cdot (4 \cdot 10^{5});$ 2) $(1,5 \cdot 10^{7}) \cdot (8 \cdot 10^{3}).$

359. Виконайте дію та подайте результат у стандартному вигляді:

- 1) $4.7 \cdot 10^{-8} + 5.1 \cdot 10^{-8}$; 2) $2.9 \cdot 10^{7} 1.8 \cdot 10^{7}$.